

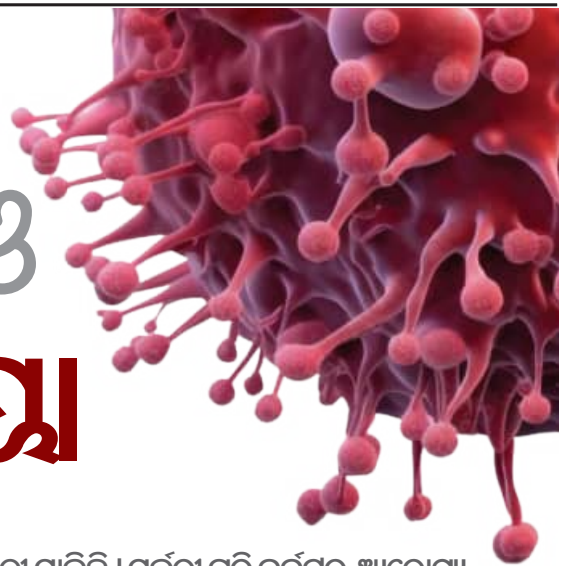
କ୍ୟାନ୍ସର ବା କର୍କଟ ଏକ ଜୀବନଯାତକ ରୋଗ । ଯଦି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା କରା ନ ଯାଏ, ତେବେ ରୋଗୀର ମୃତ୍ୟୁ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । କର୍କଟ ଚିକିତ୍ସା ହେଲା ପରେ ଶୀଘ୍ର ଏହାର ଚିକିତ୍ସା କରାଯିବା ଉଚିତ । ତୁରନ୍ତ ଚିକିତ୍ସା କରାଗଲେ ରୋଗୀକୁ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ । ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ କ୍ୟାନ୍ସର ହୋଇଥାଏ । ବିଶେଷକରି କ୍ୟାନ୍ସର ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ଜେନେଟିକ୍ ମ୍ୟୁଟେସନ୍ । ଅର୍ଥାତ୍ ଆମ ଶରୀରର ଡିଏନ୍ଏ ମୂଳରେ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥାଏ । କର୍କଟ କୋଷଗୁଡ଼ିକକୁ କିପରି ବୁଦ୍ଧି, ବିଭାଜନ ଏବଂ ମାରିବାକୁ ହେବ ତାହା ଜେନେଟିକ୍ ମ୍ୟୁଟେସନ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ ।

କର୍କଟ ଥେରାପି ଓ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା

ଡା. ଅନନ୍ତ ବାରିକ

ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍କଟ ରୋଗ ଅନେକଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାଣାନ୍ତାତୀ ସାଜିଛି । ସର୍ଜରୀ ପରି କର୍କଟରୁ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଥେରାପି ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଥେରାପି କର୍କଟ ପାଠିତକ ପାଇଁ ଏକ ଜୀବନ ରକ୍ଷକ ଉପଚାର । ତେବେ ଏହାର କେତେକ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । କର୍କଟ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ କେତୋଟି ଥେରାପି ଓ ତା'ର ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସଂପର୍କରେ ଜାଣିବା ଉଚିତ ।

କର୍କଟ ଓ ଜେନେଟିକ୍ ମ୍ୟୁଟେସନ୍

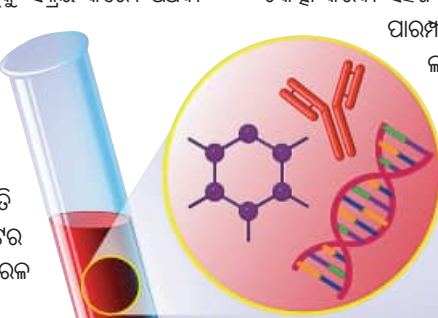

ଡାକ୍ତର ଅନନ୍ତ ବାରିକ

ଯେତେବେଳେ ଶରୀରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ, କିଛି କୋଷ ସାଧାରଣତଃ ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଭାବେ ବଢ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କରେ । ସେତେବେଳେ କର୍କଟ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଧୂମପାନ, ପ୍ରଦୂଷଣ, ବିକିରଣ କିମ୍ବା ବୟସ ବଢ଼ିବା ଆଦି କାରଣରୁ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ । କିଛି ପରିବାରରେ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜନ୍ମଗତ ଭାବେ ପିତାମାତାଙ୍କଠାରୁ ସନ୍ତାନକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇପାରେ । ତେବେ ସମସ୍ତ ମ୍ୟୁଟେସନ୍ କ୍ୟାନ୍ସର ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ ।

ଜେନେଟିକ୍ ମ୍ୟୁଟେସନ୍ କେତେ ପ୍ରକାର

ଜେନେଟିକ୍ ମ୍ୟୁଟେସନ୍ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଛି । ସେମାନେ ଶରୀରକୁ ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରନ୍ତି । କିଛି ମ୍ୟୁଟେସନ୍ ଡିଏନ୍ଏରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି କୋଷର ବ୍ୟବହାରକୁ ଠିକ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କେତେକରେ ଡିଏନ୍ଏରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଅଧିକାଂଶ ଭାବେ କୋଷ ବୁଦ୍ଧି କରିଥାଏ । କେତେକ ସମୟରେ ଡିଏନ୍ଏର ବଡ଼ ଅଂଶ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ହୁଏ କିମ୍ବା ଅବକଳ ହୁଏ, ଯାହା କୋଷର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଗଭୀର ଭାବେ ବିକୃତ କରେ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବେ କେବେ କର୍କଟ କୋଷକୁ ବଢ଼ାଇଥାଏ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି କରେ । ଆଜିକାଲି ଡାକ୍ତରମାନେ ଆଧୁନିକ ପରୀକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ବିଶେଷ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଚିହ୍ନିତ କରନ୍ତି, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ୍ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ବାଛି ପାରନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା କର୍କଟର ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକ ସଠିକ୍ ଏବଂ ସରଳ ହୋଇପାରିଥାଏ ।

ଉଚ୍ଚ ହସ୍ପିଟାଲ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ରାଗରେ କର୍କଟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମ୍ୟ ସମସ୍ୟା । ପ୍ରତିବର୍ଷ ରାଗରେ ବହୁତ ଲୋକ କର୍କଟ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ସତେଜତାରେ ଆରାମ, ଶିକ୍ଷା, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୂଚି ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବୁଝିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ଏହି ରୋଗ ବିନାଶ କରିବା ପାଇଁ । ଏହାକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଥା ଜ୍ଞାନକୋଶ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଛି । କିଛିତ ବାୟୋପି, ଆଇଏସ୍‌ସି, ଜେନେଟିକ୍ ସ୍କିନେସିଂ, ପିଆଇ-ସିଟି, ଏମ୍‌ଆଇଆଇ ଇତ୍ୟାଦି ପରୀକ୍ଷାରୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମୟରେ କର୍କଟ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇପାରେ ।

ପରୀକ୍ଷାରୁ କର୍କଟ ଚିହ୍ନିତ

ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା : କିଛି କର୍କଟରେ ରକ୍ତମାନ ପାର୍ଚ୍ଚ ଥାଏ । ଏହା ଦ୍ୱାରା କର୍କଟର ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଜାଣିହୁଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ PSA, CEA, CA125 । ସେହିପରି ରକ୍ତରେ ଥିବା କର୍କଟ ଡିଏନ୍ଏ ମିଆଇଲୋସେନ୍ସ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ ଜେନେଟିକ୍ ସ୍କିନେସିଂ ଏବଂ କ୍ୟାନ୍ସର ସ୍କ୍ରୀନିଂ ଆଧୁନିକ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ । ଶରୀରରେ କର୍କଟ କୋଷ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରୋଟିନ୍ କିମ୍ବା ପଦାର୍ଥକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା, ରକ୍ତ କର୍କଟ ଚିହ୍ନିତ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରକ୍ତ ଗଣନା (CBC), ପେରିପେଟାଲ୍ ସ୍କିନେସିଂ କରାଯାଏ ।

ଇମେଜିଂ ଚେଷ୍ଟା : ଇମେଜିଂ ଚେଷ୍ଟା ମାଧ୍ୟମରେ ଡାକ୍ତର କର୍କଟର ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଜାଣିହୁଏ । ଏହା ଉପରେ ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥାଏ ।

ସିଟି ସ୍କାନ ଏବଂ ଏମଆରଆଇ : ସିଟି ସ୍କାନରେ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ସ୍କାନିଂ କରାଯାଏ । ଏମଆରଆଇ ସ୍କାନ କୋମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହାୟତାରେ କରାଯାଏ । ଏହା ମସ୍ତିଷ୍କ, ମେଡୁଲାରୀ ଏବଂ ପେଲ୍ଭିକ୍ କର୍କଟ ଚିହ୍ନିତ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ।

ପେଟ୍ ସ୍କାନ : ପେଟ୍ ସ୍କାନ ଏକ ଉନ୍ନତ ଇମେଜିଂ ପରୀକ୍ଷା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ କର୍କଟ, ହୃଦ୍‌ରୋଗ ଏବଂ ମାନସିକ ବିକାରକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଏ । ଏହା ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ପରେ ରୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଏଥିରେ ଏକ ପରୀକ୍ଷିତ ରେଡିଓଆଇସୋଟୋପ୍ ଉପରେ ଉପଯୋଗ କରି ଶରୀରର କୋଷାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ । ପେଟ୍ ସ୍କାନରେ କର୍କଟ ରୋଗର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଗତିକୁ ଆକଳନ କରାଯାଏ । ପେଟ୍ ସ୍କାନ କର୍କଟର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିହ୍ନ, ଉପଚାର ପ୍ରଭାବକୁ ମାପିବା, ମସ୍ତିଷ୍କ ଏବଂ ହୃଦ୍‌ସମ୍ପର୍କରେ ଯାଞ୍ଚ କରେ ।

କେନେଟିକ୍ ଚେଷ୍ଟା : କେନେଟିକ୍ ଚେଷ୍ଟା ମାଧ୍ୟମରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ହେବାକୁ ଥିବା କର୍କଟ ରୋଗ ଆଖିଆଳି ଚିହ୍ନିତ କରି ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ । କେନେଟିକ୍ ଚେଷ୍ଟା ଡିଏନ୍ଏର ପରୀକ୍ଷା କରି ଜଣକର ଜନ୍ମଦେଖି, ଗୁଣସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାର କିମ୍ବା ବଂଶାନୁଗତ କର୍କଟ ପରି ସମସ୍ୟା ହେବ କି ନାହିଁ ତାହା ସୂଚାଏ । ଏହି ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ମଧୁମେହ, କର୍କଟ ଏବଂ ହୃଦ୍‌ରୋଗ ବଂଶାନୁଗତ ଭାବେ ପାଇଛନ୍ତି ନା ଏହି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ହେବାର ଆଖିଆଳି ଅଛି ତାହା ଜଣାପଡ଼ିଥାଏ । ଶରୀରରେ କିଛି ଔଷଧ କିପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ଜଣାପଡ଼ିବ ।

ବାୟୋପ୍ସି : କର୍କଟ ଚିହ୍ନିତ ପାଇଁ ବାୟୋପ୍ସି ସ୍ୱରୂପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟାୟତା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା । ସାଧାରଣତଃ ରକ୍ତମାନ କିମ୍ବା ଚିପ୍ସ୍ ଅଧିକାଂଶ ଦେଖାଗଲେ, ଡାକ୍ତରମାନେ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତି । ଏଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଭାବିକ ଚିପ୍ସ୍ ବା କୋଷର ଏକ ଛୋଟ ନମୁନା ବାହାର କରି ଏହାକୁ ମାଇକ୍ରୋସ୍କୋପରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ କର୍କଟ କୋଷର ପ୍ରକାର, ଆକାର ଏବଂ ବ୍ୟାପ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ସଠିକ୍ ସୂଚନା ମିଳିଥାଏ ।

ପିଏସ୍ : ପ୍ରୋଷ୍ଟେଟ କ୍ୟାନ୍ସର ଚିହ୍ନିତ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା (ପିଏସ୍) ପରୀକ୍ଷା ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ବିଧି । ଏହା ରକ୍ତରେ ପିଏସ୍‌ର ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର ପ୍ରୋଷ୍ଟେଟ କ୍ୟାନ୍ସର ଉପସ୍ଥିତିର ସଙ୍କେତ ଦିଏ ।

କେମୋଥେରାପି

କେମୋଥେରାପି ଏକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ଯାହା କର୍କଟର କୋଷଗୁଡ଼ିକକୁ ନଷ୍ଟ କରିଥାଏ । କେଉଁ ପ୍ରକାର କେମୋଥେରାପି ଦିଆଯିବ, ରୋଗୀ କେଉଁ କର୍କଟରେ ପୀଡ଼ିତ ସେ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । କେମୋଥେରାପିରେ ବିଶେଷ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା କ୍ୟାନ୍ସର କୋଷଗୁଡ଼ିକକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ଓ କୋଷ ବୁଦ୍ଧିକୁ ରୋକିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହି ଔଷଧ ରକ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ

ସାରା ଶରୀରରେ ପ୍ରସ୍ତେଷ କରି କ୍ୟାନ୍ସର କୋଷକୁ ନଷ୍ଟ କରେ । କେମୋଥେରାପି ଏକାକୀ କିମ୍ବା ସର୍ଜରୀ ଓ ରେଡିଏସନ୍ ଥେରାପି ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଯଦିଓ କେମୋଥେରାପି ସମୟରେ କେଶ ଝଡ଼ିବା, ବାନ୍ତି, ଦୁର୍ବଳତା, ଭୋକ କମିଯିବା, ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ କ୍ଷମତା କମିଯିବା, ରକ୍ତହୀନତା ଭଳି ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଯାଏ, ତଥାପି ଏହା ଜୀବନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ବେଶ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ତଥାପି ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନରେ ଏହି ପ୍ରଭାବକୁ କମାଇବା ପାଇଁ ନୂତନ ଔଷଧ ଓ ସହାୟକ ଚିକିତ୍ସା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଛି ।

ବାକ୍ସି ଥେରାପି

କର୍କଟ ରୋଗ ଉପରେ ବେଶ୍ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ଥାଏ ରେଡିଓଥେରାପି । କର୍କଟ ରୋଗକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ସହିତ ଖରାପ କୋଷିକାଗୁଡ଼ିକକୁ ନଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିଠାରୁ ଏହା ଉନ୍ନତମାନର ଓ କମ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ଶରୀରକୁ ବର୍ଷ ହେଲା ରେଡିଓଥେରାପି ଏକ ବହୁ ପରୀକ୍ଷିତ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି । କର୍କଟର ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଉପରେ ରେଡିଓଥେରାପି ପ୍ରଦାନ । ରେଡିଓଥେରାପିରେ ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କିରଣ (Gamma ray) ବ୍ୟବହାର କରି କ୍ୟାନ୍ସର କୋଷକୁ ନଷ୍ଟ କରାଯାଏ । ଏହାକୁ ସର୍ଜରୀ ପରେ କିମ୍ବା କେମୋଥେରାପି ସହିତ ଦିଆଯାଏ । ମୁଖ-ଗଳା କର୍କଟ, ଜରାଭୃତ୍ୱାବା କର୍କଟ, ପୁସ୍ତକ କର୍କଟ, ମସ୍ତିଷ୍କ କର୍କଟ, ଯକୃତ କର୍କଟ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାର । ସେହିପରି ମେଡୁଲାରୀ ପରୀକ୍ଷାରେ ଆରୋଗ୍ୟ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ରେଡିଓଥେରାପି ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ବାକ୍ସି ଥେରାପିରେ ବିକିରଣ ଉତ୍ସକୁ ସିଧାସଳଖ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କ୍ୟାନ୍ସର ପାଖରେ ରଖାଯାଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ କର୍କଟର ସର୍ଜରୀ ପରେ ବିକିରଣ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରାୟ ୪୦-୬୦ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏବେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଣାଳୀ 'ଇଣ୍ଟରଷ୍ଟିସିଆଲ୍ ଇମ୍ପ୍ଲାଣ୍ଟ' ବାକ୍ସି ଥେରାପି ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ କର୍କଟର ବିକିରଣ ଚିକିତ୍ସା ମାତ୍ର ୫-୧୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଏହି ଚିକିତ୍ସାରେ ସମୟ, ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ କମ୍ ମରଣ ହୋଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ କର୍କଟ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସ୍ତରରେ ଚିହ୍ନିତ ହେଲେ ସର୍ଜରୀ ଦ୍ୱାରା କର୍କଟ କଟା ଯାଇ ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତି ସ୍ଥାନରେ ବାକ୍ସି ଥେରାପିର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ମହିଳାଙ୍କ ଉଦର ଆକାର ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ କୌଣସି ହାନି ହୁଏ ନାହିଁ । ତେବେ ବାକ୍ସି ଥେରାପିରେ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ, ଥେରାପି ଦିଆଯାଉଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସାମାନ୍ୟ ମରଣ, ରକ୍ତସ୍ରାବ ହୋଇପାରେ । ଝାଡ଼ା, ପାଟନକ୍ରିତ ସମସ୍ୟା, କୋଷ୍ଟାକାନ୍ତି, ମୃତ୍ୟୁସମ୍ପର୍କ ସମସ୍ୟା, ରକ୍ତହୀନତା ଆଦି ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ଲକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ କର୍କଟର ପ୍ରକାର ଆଧାରରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ ଏଥିପାଇଁ ଚିକିତ୍ସକ ନ ହୋଇ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ରେଡିଓ ଥେରାପି

କର୍କଟ ରୋଗ ଉପରେ ବେଶ୍ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ଥାଏ ରେଡିଓଥେରାପି । କର୍କଟ ରୋଗକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ସହିତ ଖରାପ କୋଷିକାଗୁଡ଼ିକକୁ ନଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିଠାରୁ ଏହା ଉନ୍ନତମାନର ଓ କମ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ଶରୀରକୁ ବର୍ଷ ହେଲା ରେଡିଓଥେରାପି ଏକ ବହୁ ପରୀକ୍ଷିତ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି । କର୍କଟର ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଉପରେ ରେଡିଓଥେରାପି ପ୍ରଦାନ । ରେଡିଓଥେରାପିରେ ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କିରଣ (Gamma ray) ବ୍ୟବହାର କରି କ୍ୟାନ୍ସର କୋଷକୁ ନଷ୍ଟ କରାଯାଏ । ଏହାକୁ ସର୍ଜରୀ ପରେ କିମ୍ବା କେମୋଥେରାପି ସହିତ ଦିଆଯାଏ । ମୁଖ-ଗଳା କର୍କଟ, ଜରାଭୃତ୍ୱାବା କର୍କଟ, ପୁସ୍ତକ କର୍କଟ, ମସ୍ତିଷ୍କ କର୍କଟ, ଯକୃତ କର୍କଟ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାର । ସେହିପରି ମେଡୁଲାରୀ ପରୀକ୍ଷାରେ ଆରୋଗ୍ୟ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ରେଡିଓଥେରାପି ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଇମ୍ୟୁନୋ ଥେରାପି

ଇମ୍ୟୁନୋଥେରାପି ହେଉଛି ଏକ ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି । ଯେଉଁଥିରେ ଶରୀରର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତିକୁ ବୁଦ୍ଧି କରାଯାଇ କ୍ୟାନ୍ସର କୋଷକୁ ଚିହ୍ନିତ ଓ ନଷ୍ଟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଶରୀର ନିଜେ କ୍ୟାନ୍ସର ସହ ଲଢ଼ିପାରେ । କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ୟାନ୍ସରରେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆକାଂକ୍ଷକ ପଦ୍ଧତି । ଇମ୍ୟୁନୋଥେରାପି କର୍କଟ କୋଷକୁ ପ୍ରମୁଖ ରୂପେ ନଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ଏଥିରେ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆଖିଆଳି କମ୍ ଥାଏ । ଇମ୍ୟୁନୋଥେରାପି ନେଉଥିବା ପାଠିତକ ଶରୀର ଅଧିକ ଲାଗିବା, ଚର୍ମ କ୍ଷୁଣ୍ଣ ହୋଇ ଚକଟା ଚକଟା ହୋଇ ପକିଯିବା, ପାଟନ ସମ୍ପର୍କ ସମସ୍ୟା, ହରମୋନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତଥା ଆଇରଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରଭାବିତ ହେବା, ବାନ୍ତି ଲାଗିବା, ଜ୍ୱର, ପୁସ୍ତକ କ୍ରିତ ସମସ୍ୟା ଆଦି ଦେଖାଯାଇପାରେ । ତେଣୁ ଶରୀରରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା କ୍ଷଣ ଆଧାରରେ ଡାକ୍ତର ପାଠିତକ ଚିକିତ୍ସା କରିଥାନ୍ତି ।

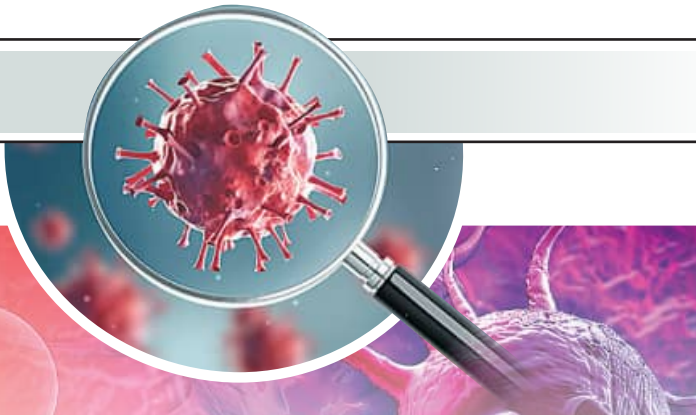
ଟାର୍ଗେଟେଡ୍ ଥେରାପି

ଟାର୍ଗେଟେଡ୍ ଥେରାପି ଏକ ଉନ୍ନତ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ କ୍ୟାନ୍ସର କୋଷର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୁଣକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଔଷଧ ଦିଆଯାଏ । ପଦ୍ଧତିରେ କର୍କଟ ବୁଦ୍ଧି କରୁଥିବା କୋଷର ବିକାଶ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ସ୍ୱଳ୍ପ କୋଷକୁ କମ୍ କ୍ଷତି କରେ । ପାରମ୍ପରିକ ଥେରାପି ତୁଳନାରେ ଏଥିରେ କମ୍ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହୋଇଥାଏ । ଶରୀରକୁ ନିକମ୍ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀକୁ କର୍କଟ ସହିତ ଲଢ଼େଇ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମତରେ କେମୋଥେରାପି ସହିତ ଟାର୍ଗେଟେଡ୍ ଥେରାପି ଦିଆଯାଇପାରିବ । ତେବେ ଟାର୍ଗେଟେଡ୍ ଥେରାପି ନେବା ଦ୍ୱାରା ହୃଦୟ, ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରେ । ଦୂରାନ୍ତ କ୍ରିତ ସମସ୍ୟା, କେଶର ଲଙ୍ଘନ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ରକ୍ତହୀନତା, ପେଟନକ୍ରିତ ସମସ୍ୟା ଆଦି ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଖାଯାଇପାରେ । ତେଣୁ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସକ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟପେୟ କରିବା ସହ ଆରାମ କରିବା ଜରୁରୀ ।

କର୍କଟ ପାଇଁ ଥେରାପିର ବିଶେଷ ଭୂମିକା ରହିଛି । ଥେରାପି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରିକି ଏହାର ତେବେ ଅଧିକ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ରଖିବା ଉଚିତ ।

ଆସୋସିଏଟ୍ ପ୍ରଫେସର, ରେଡିଏସନ୍/ଅକ୍ସିଲୋଜି, ଏମସି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କର୍କଟରେ

ଆହାର ଓ ଯୋଷଣ

ଡକ୍ଟର ଚିତ୍ରାପ୍ପା ଦେବଦର୍ଶିନୀ

ଆଜିକାଲି ପାଣ୍ଡ୍ୟ ଖାଦ୍ୟଭାସ, ଅଧିକ ତେଲ ମସଲା ଯୁକ୍ତ ତଥା ଗ୍ରୀକ୍ସ ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ତେ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି, ଯାହା କ୍ୟାନ୍ସର ବୃଦ୍ଧିର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ। ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ମତରେ, ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ କ୍ୟାନ୍ସର ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ପରୋକ୍ଷ ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ। ଅତ୍ୟଧିକ ତେଲ, ମସଲା, ଯୁକ୍ତାତୀତ, ଚର୍ବିବହୁଳ ଖାଦ୍ୟ, କ୍ୟାନ୍ସର ବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ। ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ତଥା ପୋଡ଼ା ଖାଦ୍ୟ କ୍ୟାନ୍ସର ସମ୍ଭାବନା ବୃଦ୍ଧି କରେ। ଯକୃତ କ୍ୟାନ୍ସର ଧୂମପାନ ତଥା ମଦ୍ୟପାନ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କଠାରେ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଦେଖାଯାଏ। ଅତି ଉତ୍ତାପରେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ସେଥିରେ ଥିବା ପ୍ରୋଟିନ ନଷ୍ଟ ହେବା ସହିତ ଅଜୀର୍ଣ କିଛି ଅଂଶ ଖାଦ୍ୟରେ ମିଶିଥାଏ, ଯାହା କ୍ୟାନ୍ସର ବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ। ସେଥିପାଇଁ ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତାପ ତଥା ଅଧିକ ଜଳାନ୍ତରାସ ବ୍ୟବହାର କରି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ।

କର୍କଟ ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁପୋଷଣ

କ୍ୟାନ୍ସର ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧାରଣ ଲୋକଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି। ଜଣେ ସୁସ୍ଥ ଲୋକ ପ୍ରତିଦିନ ୨୦୦୦ କିଲୋ କ୍ୟାଲୋରି ଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରେ। ମାତ୍ର କ୍ୟାନ୍ସର ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତି ରୋଗର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ରୁ ୪୦୦୦ କିଲୋ କ୍ୟାଲୋରି ଆବଶ୍ୟକ କରେ। ସାଧାରଣରେ କିଛି କିଛି କର୍କଟ ରୋଗୀଙ୍କୁ ୪୫-୫୦ କିଲୋ କ୍ୟାଲୋରି ପ୍ରତି କିଲୋ ଶରୀର ଓଜନ ହିସାବରେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ମାତ୍ର କର୍କଟ ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟିକାରକ କରେ। ଜଣେ ସୁସ୍ଥ ଲୋକ ପ୍ରତିଦିନ ୧୨.୨ ଗ୍ରାମ ପୁଷ୍ଟିକାର ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ବେଳେ କ୍ୟାନ୍ସର ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତି ରୋଗର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ପ୍ରାୟ ୨ ଗ୍ରାମ ପୁଷ୍ଟିକାର ଆବଶ୍ୟକ କରିଥାନ୍ତି। କର୍କଟ ରୋଗୀଙ୍କୁ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଭିଟାମିନ ଶରୀରକୁ କ୍ୟାନ୍ସରରୁ ରକ୍ଷା କରେ। କର୍କଟ ରୋଗୀଙ୍କୁ ପ୍ରଚୁର ଜଳାନ୍ତରାସ ଅଂଶ ଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନୀୟ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ। ବିଭିନ୍ନ ପୋଷକତତ୍ତ୍ୱ କ୍ୟାନ୍ସରରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାନ୍ତି।

ତନ୍ମୁକ୍ତାତ୍ମ ଖାଦ୍ୟ

ଆହାରରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଗ୍ରହଣ ସହ ତନ୍ମୁ (ଡାଏଟାରି ଫାଇବର) ର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ତନ୍ମୁ ପିଇ ଅମ୍ଳ ପତଳା କରିଥାଏ। ଏଥିରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଶରୀରର ଜୀବକୋଷର ଅସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ କ୍ୟାନ୍ସର ବୃଦ୍ଧିକୁ ରୋକିବାରେ ସହାୟକ ହୁଏ। ବିଶେଷତାମାନଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ, ତନ୍ମୁର ପର୍ଯ୍ୟେଷ୍ଟିବଳ ପତଳାରେ ଶର୍ଟ-ଚେନ୍ ଫ୍ୟାଟି ଆସିଡ୍ (SCFAs) ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଅମ୍ଳର pH କମାଇଥାଏ, ଯାହା ପ୍ରାଥମିକ ପିଇ ଅମ୍ଳକୁ ବିଚାର ପିଇ ଅମ୍ଳରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଦେଇ ନ ଥାଏ, ଯାହା କର୍କଟ ସମ୍ଭାବନାକୁ ବଢ଼ାଇ ପାରେ। ଏହା ସହ ତନ୍ମୁରୁ ଉତ୍ପନ୍ନିତ ଗ୍ଲୁଟାମିନୋଲିକ୍ କ୍ୟାନ୍ସର ବିରୋଧୀ ଗୁଣ ଥିବା କଥା ମଧ୍ୟ ଜଣା ପଡ଼ିଛି। ସେହିପରି ଅଧିକ କ୍ୟାଲୋରି ଗ୍ରହଣ ଓ ଚର୍ବି ସମୃଦ୍ଧ କିଛି କ୍ୟାନ୍ସର ସମ୍ଭାବନା ବଢ଼ାଇଥାଏ।

ପ୍ରୋବାୟୋଟିକ୍ ଭୂମିକା

ପ୍ରୋବାୟୋଟିକ୍ ଶରୀରରେ ଥିବା କ୍ଷତିକାରକ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆ ରୋକିଥାଏ। ଏହି ଉପକାରୀ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆ ଅନ୍ତରେ ଥିବା ସ୍ଥାନ ଓ ପୋଷକ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରତିସ୍ପର୍ଦ୍ଧା କରି କ୍ଷତିକାରକ ଜୀବାଣୁକୁ ବୃଦ୍ଧି ଅଟକାଇ ଥାଏ। ଲ୍ୟାକ୍ଟୋବାସିଲସ୍ ଓ ବିଫିଡୋବାକ୍ଟେରିଆ ଭଳି ଉପାଦାନ ବାକ୍ଟେରିଆ ଅର୍ଗାନିକ୍ ଅମ୍ଳ ଉତ୍ପାଦନ କରି ଅନ୍ତର pH କମାଇ ରୋଗ ପୁଷ୍ଟିକାରୀ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆର ବିକାଶକୁ ବନ୍ଦ କରେ।

ଆଣ୍ଟିଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ପ୍ରଭାବ

ବିଭିନ୍ନ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ପ୍ରମାଣିତ, ବିଟା-କାରୋଟିନ୍, ଭିଟାମିନ 'ସି' ଓ 'ଇ' ଓ ସେଲେନିଅମ୍ ଭଳି ଆଣ୍ଟିଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କ୍ୟାନ୍ସର କମେ। ଏହା ମଧ୍ୟରେ ବିଟା-କାରୋଟିନ୍ ପୁସ୍ପୁସ୍, ପେଟ ଓ ଗଳା କ୍ୟାନ୍ସରର ସମ୍ଭାବନା କମାଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଭିଟାମିନ 'ସି' ଓ 'ଇ' ଶରୀରକୁ ସୁରକ୍ଷା କରିଥାଏ।

ଫାଇଟୋକେମିକାଲ୍ ଉପକାରिता

ଫାଇଟୋକେମିକାଲ୍ ମଧ୍ୟରୁ ପିନାକ୍ ଓ ପିନୋଲିକ୍ କମ୍ପାଉଣ୍ଡ ମୁକ୍ତ ରାତିକାଲ୍ ନିଷ୍ପିନ୍ଧ କରି କୋଷକୁ ସୁରକ୍ଷା କରେ। କଫି ଓ ଟେରୁଲିକ୍ ଏସିଡ୍ କାର୍ବିନୋଜେନ୍ ଡିଆରିଲ୍ ବାଧା ଦେଇଥାଏ। ସୋୟାରେ ଥିବା ଆଇସୋଫ୍ଲାଭୋନ୍ ଆଣ୍ଟିଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ଭାବେ କାମ କରି କ୍ୟାନ୍ସର ବିକାଶକୁ ରୋକିବା ସହ ଚ୍ୟୁମ୍ବରୁ ବ୍ୟାଧି କମାଇଥାଏ।

ପ୍ରୋଟିନ୍ ଓ କର୍କଟ

କ୍ୟାନ୍ସର କୋଷ ତାଙ୍କର ମେଟାବୋଲିଜ୍ମକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଚ୍ୟୁମ୍ବରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆନିତାଏ। ଏସିଡ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ବଢ଼ାଇଥାଏ, ଯାହା ଫଳରେ ଶରୀରରେ ପେଶା କ୍ଷୟ ଦେଖାଯାଇପାରେ। ବିଶେଷତାମାନଙ୍କ ମତାନୁସାରେ, ସନ୍ତୁଳିତ ଆହାର, ଭିଟାମିନ ଓ ଖଣିଜ ଲବଣ ଗ୍ରହଣ କ୍ୟାନ୍ସର ପ୍ରତିରୋଧ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ନେଇଥାଏ।, ଉଚ୍ଚିତ ଆଧାରିତ ପ୍ରୋଟିନ୍ ଓ ତଥା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଫ୍ୟାଟି ଏସିଡ୍ ଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଶରୀରକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ, କାରଣ ଏଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ଫାଇଟୋକେମିକାଲ୍ ରହିଥାଏ, ଯାହା କ୍ୟାନ୍ସର ବିରୋଧରେ କାମ କରେ। ସୋୟା ମଧ୍ୟ କର୍କଟ କମାଇପାରେ ବୋଲି ଅନେକ ଅଧ୍ୟୟନ ସୂଚନା ଦେଇଛି। ଚର୍ବିଯୁକ୍ତ ମାଛରେ ଥିବା ଓମେଗା-୩

ଫ୍ୟାଟି ଏସିଡ୍ ରୋଗପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବଢ଼ାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ବିତାୟ ପ୍ରୋଟିନ୍ ଉଭି ଭାବେ ଧରାଯାଏ। ଚମଡ଼ା ବିହୀନ ପୋଲିଟ୍ ମାଂସ ମଧ୍ୟ ପରିମାଣରେ ନେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି। ଜଳୋପାପେୟାଏନୋଇଲ୍ ଏସିଡ୍ (EPA) cachexia ଅବସ୍ଥାରେ ଶରୀରରେ ଚର୍ବି ଓ ପ୍ରୋଟିନ୍ କମାଇପାରେ।

ସହଜରେ ଅଧିକାରୀ, ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୋଷକ ବିଭାଗ ରୋଗୀ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କର୍କଟ ଉପଚାର

ଯୋଗ-ପ୍ରାଣାୟାମ

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଯୋଗ, ପ୍ରାଣାୟାମର ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି। ଏହା ଶରୀର ଓ ଆତ୍ମାକୁ ସମନ୍ୱିତ କରି ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ନିୟମିତ ଯୋଗାଭ୍ୟାସ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଶରୀରକୁ ରୋଗମୁକ୍ତ ଓ ସୁସ୍ଥ ରଖିଥାଏ। ତେବେ ଏଭଳି କିଛି ଯୋଗାସନ ଏବଂ ପ୍ରାଣାୟାମ ରହିଛି, ଯାହା କର୍କଟ ଭଳି ମାରାତ୍ମକ ରୋଗର ପ୍ରଭାବ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ କମ କରିଥାଏ।

କପାଳଭାତି
କପାଳଭାତିରୁ କପାଳଭାତିରୁ ସବୁ ପ୍ରକାର କର୍କଟ ରୋଗରୁ ଆଶୁଷ୍ଟି ମିଳିଥାଏ ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ସେହିପରି ହାଇପରଟେନ୍ସନ୍, ଆଲ୍ସାମା, ରକ୍ତାଭାବ, ରକ୍ତଚାପ ଥିବା ଲୋକେ ମଧ୍ୟ

କପାଳଭାତି କରିପାରିବେ। ଏହା ଶରୀରରେ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସହ ମାନସିକ ଚାପ ଦୂର କରିଥାଏ।

ଭ୍ରାମରୀ ପ୍ରାଣାୟାମ
ଭ୍ରାମରୀ ପ୍ରାଣାୟାମ ମନକୁ ଶାନ୍ତ କରି ଚାପ ଦୂର କରିଥାଏ। ଏହି ପ୍ରାଣାୟାମରେ ଭ୍ରାମରୀ ଭଳି ଶବ୍ଦ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ। ଏଥିପାଇଁ ପସନ୍ଦ ମୁତାବକ ସୁଖାସନ କିମ୍ବା ପଦ୍ମାସନରେ ବସି ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ଚର୍ଚ୍ଚନା ଅକ୍ଲଜିକୁ ମଥା, ମଧ୍ୟମାକୁ ଆଖି, ଅନାମିକାକୁ ଓଠ ଏବଂ କନିଷ୍ଠାକୁ ଓଠ ତଳେ ରଖିବାକୁ ହେବ। ଏହାପରେ ନାକ ଦ୍ୱାରା ବାୟୁକୁ ଭରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ପାଚିକୁ ବନ୍ଦ ରଖି ନାକରେ ଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି, ଗଳାରେ ଭ୍ରାମରୀ ଭଳି ହ୍ରମ୍ ଶବ୍ଦ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ। ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପାଞ୍ଚରୁ ଦଶଥର କରିବା ବେଶ୍ ଲାଭଦାୟକ।

ଶାତକି ପ୍ରାଣାୟାମ
ମେରୁଦଣ୍ଡକୁ ସିଧା କରି ଚକ୍ରାସନରେ ବସି ଜିଭକୁ ବାହାରକୁ କାଢ଼ି ଶ୍ୱାସ ଭରି ତାହାଶ ନାକରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ। ଶାତକି ପ୍ରାଣାୟାମକୁ ପାଞ୍ଚରୁ ଦଶମିନିଟ୍ କରିପାରିବେ। ଏପରି ଦୈନିକ କରିବା ଦ୍ୱାରା କର୍କଟରୁ ଉପଶମ ମିଳିଥାଏ ବୋଲି ଯୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ କୁହନ୍ତି।

ବକ୍ରାସନ
ବକ୍ରାସନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍କ ଏବଂ ଯକୃତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତ ମିଳିଥାଏ। ଦୈନିକ ୨୦-୩୦ ମିନିଟ୍ ବକ୍ରାସନ କରିବା ଶରୀର ପାଇଁ ଭଲ।

ମଣ୍ଡୁକାସନ
କର୍କଟ ରୋଗୀ ସମେତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମଣ୍ଡୁକାସନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଯୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ କୁହନ୍ତି। ଏହା କରିବା ଦ୍ୱାରା ପେଟଜନିତ ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଥାଏ। ଏହା ହୃଦୟକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ସହ କୋଲାଲଟିଭ୍ ଏବଂ ତାଏବେଟିସ୍ କୁ ମଧ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ।

ଶଶିକାସନ
ଶଶିକାସନ ସକୃତ, ବୃକ୍କକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ସହ ହାତ ଏବଂ କାନ୍ଧକୁ ମଜବୁତ ରଖିଥାଏ। ଏଥିସହ ପାଚନକ୍ରିୟାକୁ ମଧ୍ୟ ସୁସ୍ଥ ରଖିଥାଏ।

ଗୋମୁଖାସନ
ଗୋମୁଖାସନ ଯକୃତକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ସହ ଅକ୍ସିଜି, ଗର୍ଭି ଏବଂ କହୁଣ୍ଡିକୁ ମଜବୁତ କରିଥାଏ। ଏଥିସହ ବକ୍ଷ ଏବଂ ପିଠିର ମାଂସପେଶୁକୁ ସୁସ୍ଥ କରିଥାଏ।

ନୌକାସନ
ନୌକାସନ ବଦହଜମା ଦୂର କରିବା ସହ ଅକ୍ସିଜି ଏବଂ ପେଟକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିଥାଏ। ଏଥିସହ ବୃକ୍କ ଏବଂ ଯକୃତକୁ ମଧ୍ୟ ସୁସ୍ଥ ରଖିଥାଏ।

ମକରାସନ
ଓଜନ ହ୍ରାସ, କର୍କଟ ରୋଗ ପାଇଁ ମକରାସନ ବେଶ୍ ଉପକାରୀ ହୋଇଥାଏ। ଏହା ମାନସିକ ଚାପ, ଅବସାଦ ସମେତ ପିଠି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୂର କରିଥାଏ।

ଭୁଜଙ୍ଗାସନ
ଭୁଜଙ୍ଗାସନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅବସାଦ, ଚିନ୍ତା, ଅଣ୍ଡା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୂର ହୋଇଥାଏ। ଏଥିସହ ମେରୁଦଣ୍ଡ ହାଡ଼ ମଜବୁତ ରହିଥାଏ।

ମର୍ଚ୍ଚାସନ
ମର୍ଚ୍ଚାସନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଶରୀର ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ମନ ପୁରୁଷ ରହିଥାଏ। ଏହାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆଖି ଗର୍ଭି ଯନ୍ତ୍ରଣା, ପେଟଚର୍ଚ୍ଚି, ପାଚନ ସମସ୍ୟା, ସାଜାତିକା ଭଳି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୂର ହୋଇଥାଏ। ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ୫-୧୦ ମିନିଟ୍ କଲେ ସୁପ୍ରମ ମିଳିଥାଏ। ଏହି ସବୁ ଯୋଗ ଓ ପ୍ରାଣାୟାମ କରିବା କର୍କଟ ରୋଗୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ବେଶ୍ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାଏ।

ଅନୁଲୋମ-ବିଲୋମ
ଶରୀରରେ ଅମ୍ଳଜାନ ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସହ ମନକୁ ଶାନ୍ତ କରିବାରେ ଅନୁଲୋମ-ବିଲୋମ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ। ଏଥିପାଇଁ ମେରୁଦଣ୍ଡ ସିଧା କରି ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ପଦ୍ମାସନ ମୁଦ୍ରାରେ ବସିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ଏହାପରେ ହାତର ଅନାମିକା ଏବଂ କନିଷ୍ଠା ଅକ୍ଲଜିକୁ ବାମ ନାକରେ ରଖି ଶ୍ୱାସ ନେବାକୁ ହୋଇଥାଏ। ତାହାଶ ନାକରେ ଏହି ଶ୍ୱାସକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ଏହାପରେ ତାହାଶ ନାକରେ ଶ୍ୱାସ ଭରି ଏହାକୁ ବାମ ନାକରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ହେବ। ଏହି ପ୍ରାଣାୟାମ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ରୁ ଅଧିକ ଯାଏ କରିଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ବେଶ୍ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାଏ।

